

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Retenční právo

Podstatou retenčního práva nebo-li práva k zadržení cizí movité věci je snaha osoby uplatňující tento institut si tímto způsobem zajistit svou splatnou pohledávku a přinutit dlužníka k tomu, aby dostál svému závazku, který má vůči věřiteli.

Podstatou retenčního práva nebo-li práva k zadržení cizí movité věci je snaha osoby uplatňující tento institut si tímto způsobem zajistit svou splatnou pohledávku a přinutit dlužníka k tomu, aby dostál svému závazku, který má vůči věřiteli.

Ustanovení § 175 zákona č. [40/1964](#) Sb., občanský zákoník stanoví, že ten, kdo je povinen vydat cizí movitou věc, kterou má u sebe, může ji zadržet k zajištění své splatné pohledávky, kterou má proti osobě, již by jinak byl povinen věc vydat. Zadržovací právo je možno uplatnit pouze proti splatné pohledávce. Pokud jde o pohledávku dosud nesplacnou může zadržovací právo vzniknout i k jejímu zajištění, ale pouze v případě, že byl proti dlužníkovi podán návrh na konkurs.

Občanský zákoník se věnuje i vymezení toho, kdy o zadržovací právo nejde. Osobou oprávněnou k retenčnímu právu není ta osoba, která má věc, k níž by mohlo toto právo vzniknout, u sebe neprávem, zejména jestliže se jí zmocnila svémocně nebo lstí. V takové situaci zákon zakazuje využít výhod, které zadržovací právo nabízí. Zadržovací právo nemá ani ten, jemuž bylo při předání věci uloženo, aby s touto věcí naložil způsobem, který je s výkonem zadržovacího práva neslučitelný, což však neplatí, byl-li podán proti dlužníkovi návrh na konkurs.

Retenční právo vzniká na základě jednostranného úkonu oprávněné osoby, kterým tato osoba vyjadřuje svou vůli věc zadržet. Jedná se o určitý postih dlužníka za to, že ještě dobrovolně neuspokojil splatnou pohledávku oprávněného. Občanský zákoník v této souvislosti ukládá oprávněné osobě povinnost bez zbytečného odkladu vyrozumět dlužníka o tom, že zadržela jeho věc a o důvodech tohoto zadržení. Z formálního hlediska je vyžadováno, aby v případě, že smlouva, na jejímž základě má oprávněná osoba věc u sebe, byla uzavřena písemně, bylo i vyrozumění učiněno v písemné formě.

Ohledně opatrování zadržené věci a úhrady nákladů s tím spojených má ten, kdo věc zadržuje, postavení, jaké má zástavní věřitel ohledně zástavy. Je tedy oprávněn věc držet po celou dobu trvání retenčního práva. Zároveň je povinen se o ni starat s péčí řádného hospodáře. Vzniknou-li oprávněné osobě plněním této povinnosti účelně vynaložené náklady, má proti povinnému právo na jejich náhradu. Je tedy možné, že se pohledávka povinného zvýší během uplatňování zadržovacího práva ještě o náklady, které oprávněný na věc vynaložil.

Na základě zadržovacího práva má věřitel právo při výkonu soudního rozhodnutí na přednostní uspokojení z výtěžku zadržované věci před jiným věřitelem, a to dokonce i před věřitelem zástavním. Tato přednost retenčního práva se uplatní zřejmě i v konkursním řízení.

K zániku zadržovacího práva může dojít na základě některých právních skutečností, které způsobí, že již není důvod pro to, aby retenční právo nadále trvalo. Zadržovací právo zaniká zánikem zajištěné pohledávky, zánikem zadržené věci či vydáním zadržené věci dlužníkovi. Zadržovací právo podle občanského zákoníku zaniká i tehdy, jestliže dlužník poskytne oprávněné osobě s jejím souhlasem jinou jistotu.

Další články:

- [Konec „severních ateliérů“? Nový stavební zákon otevírá dveře k rekolaudaci ubytovacích jednotek na plnohodnotné byty](#)
- [Oceňování nemovitosti a přiměřená náhrada při zrušení spoluvlastnictví](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 33.: Prevence střetu zájmů \(jednatel × společnost\)](#)
- [Úročení jistoty \(kauce\), kterou skládá podnájemce nájemci - II. díl](#)
- [Když obecní pozemky již nemusí být obecní - institut mimořádného vydržení v obecním právu](#)
- [Střet zájmů členů volených orgánů obchodních korporací: pravidla, proces a následky](#)
- [Dvě kiwi denně: EU schválila první zdravotní tvrzení pro čerstvé ovoce](#)
- [Nová „tlačítková“ povinnost pro e-shopy](#)
- [Digital Omnibus: Revoluce v datech, nebo jen nová zátěž pro podnikatele?](#)
- [Darování pro případ smrti nemovité věci zapsané v katastru nemovitostí a určení výše odměny soudního komisaře](#)
- [Flotilová novela: Kdo a kdy musí nově získat licenci k distribuci pojištění?](#)